

Onderwerp Pilot innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen	
Nummer	2018/516137
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Leenders, M.
Telefoonnummer	023-5115661
Email	mleenders@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Gemeenten en schoolbesturen kunnen projectaanvragen aanmelden voor het Innovatieprogramma “aardgasvrije en frisse basisscholen”. Opbrengst van dit programma moet zijn bestaande basisscholen aardgasvrij te krijgen zodat deze bijdragen aan de klimaatdoelstellingen en tegelijkertijd zelf een gezond binnenklimaat hebben.</p> <p>De pilots moeten er voor zorgen dat meer kennis bij gemeenten, basisscholen en marktpartijen ontstaat om bestaande basisscholen aardgasvrij te maken en het binnenklimaat te verbeteren. De pilots moeten verder bijdragen aan innovaties die ten goede komen aan het binnenklimaat op basisscholen.</p> <p>Het college moet instemmen met het indienen van een projectaanvraag. Het gaat om een drietal projectaanvragen.</p>
Behandelaar voor commissie	Niet van toepassing
Relevante eerdere besluiten	Niet van toepassing
Besluit College d.d. 25 september 2018	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none">In te stemmen met deelname aan de pilot in het kader van het innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen voor een drietal scholen, te weten Rudolf Steiner School (Ithaka), Cruquius (Spaarnesant) en de Haarlemse Montessorischool. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties roept gemeenten en schoolbesturen op om projectaanvragen aan te melden voor het Innovatieprogramma “aardgasvrije en frisse basisscholen”. Opbrengst van dit programma moet zijn aardgasvrije basisscholen die bijdragen aan de klimaatdoelstellingen en tegelijkertijd zelf een gezond binnenklimaat hebben. Specifiek gaat het hierbij om duurzame renovaties van bestaande schoolgebouwen.

De pilots moeten er voor zorgen dat meer kennis bij gemeenten, schoolbesturen en bedrijfsleven ontstaat hoe een bestaand schoolgebouw succesvol van het aardgas af kan worden gehaald, hoe het binnenklimaat verbeterd kan worden en de energierekening betaalbaar blijft.

Doelstelling van het programma is om te leren van de pilots en de toepassing van repeteerbare aardgasvrije oplossingen voor de meest energie-onzuinige bestaande schoolgebouwen te ontwikkelen. Hiermee kan de snelheid en kostendaling bij opschaling worden gerealiseerd en opgedane expertise breed ingezet worden voor de verduurzamingsopgaven binnen de onderwijshuisvesting.

Om in aanmerking te komen voor middelen uit de innovatieregeling dient het college zich te committeren aan het programma zoals opgenomen in de regeling. Schoolbesturen gaan aan de slag met een experimentele aanpak die beoogt kostendaling, repeteerbaarheid en snelheid in het proces van verduurzaming van hun gebouwen te realiseren.

Het innovatieprogramma is bedoeld om te stimuleren dat de renovatie van een bestaande basisschool leidt tot een aardgasvrij schoolgebouw met een goed binnenklimaat en daarmee is het aanvullend op een traditionele renovatie en de daarbij behorende kosten. Een onderbouwde inschatting van het totale renovatiebudget en de voorgestelde kostenverdeling tussen gemeente en schoolbestuur dient te worden opgenomen in de aanvraag alsmede de onderlinge afspraken zoals deze zijn vastgelegd in een Integraal Huisvestings Plan (IHP). De Gemeente Haarlem kent geen IHP maar wel het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2022.

Van de gemeente en samenwerkingspartners wordt een zeer proactieve houding en tijdsinvestering vereist ten aanzien van het leertraject van dit innovatieprogramma. Ook zullen zij het gezamenlijke leertraject opstellen welke uiteindelijk toeleverend zal zijn aan het kennis en leertraject van het nationale programma aardgasvrije scholen.

Binnen het innovatieprogramma is plek voor 10 pilots en daarvoor is een bedrag beschikbaar van 3,5 miljoen euro, dat is € 350.000 per schoolgebouw. Deze financiële bijdrage wordt toegevoegd aan de decentralisatie uitkering uit het gemeentefonds en de besteding daarvan moet in het projectvoorstel tot uiting komen.

Schoolbesturen krijgen kosteloze professionele begeleiding tijdens het ontwikkelingstraject van innovatieve concepten door Platform31 en Ruimte-OK. Deze organisaties houden zich respectievelijk bezig met het regisseren van maatschappelijke innovatieprogramma's en huisvesting voor onderwijs en kinderopvang.

2. Besluitpunten college

1. In te stemmen met deelname aan de pilot in het kader van het innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen voor een drietal scholen, te weten Rudolf Steiner School (Ithaka), Cruquius (Spaarnesant) en de Haarlemse Montessorischool.

3. Beoogd resultaat

Met dit besluit wordt ingestemd met het aanmelden van een drietal (renovatie)-projecten waarbij de basisschool aardgasvrij wordt en tevens voldoet aan de eisen voor een frisse basisschool.

4. Argumenten

1. Past binnen het ingezet beleid om gebouwen aardgasvrij te maken.

De gemeenteraad heeft in december 2017 het college opgedragen bij toekomstige woningbouwprojecten energieneutraliteit en aardgasloosheid als eis op te nemen. De door het college opgestelde routekaart geeft aan dat verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed, waaronder schoolgebouwen vallen, vanaf 2020 wordt uitgevoerd. Het collegeprogramma Duurzaam Doen vermeldt nog dat de gemeente haar eigen vastgoed gaat verduurzamen.

2. Dit besluit is de beste manier om het beoogd resultaat te bereiken.

Het pilotproject staat open voor gemeenten en schoolbesturen, waarbij gemeenten hun aanmelding kunnen indienen tot 1 oktober 2018. Als bijlage bij de aanvraag moet een besluit van het college worden toegevoegd waarin het college verklaart in te stemmen met het indienen van de aanvraag.

3. Dit besluit helpt om (wellicht) drie projecten mogelijk te maken.

Het college is akkoord gegaan met een aardgasvrije voorziening bij de Rudolf Steiner School. Deze voorziening wordt gerealiseerd bij de renovatie van de Rudolf Steiner School in combinatie met de nieuwbouw van het Rudolf Steiner College. Voor de Cruquiusschool is formeel nog geen krediet toegekend voor het renoveren van het schoolgebouw. Uitvoering gaat in 2019 plaatsvinden. De Haarlemse Montessorischool wil de renovatie van het schoolplein combineren met het aardgasvrij maken van het schoolgebouw.

4. Financiën

Door het college is een krediet van € 388.000 beschikbaar gesteld voor 'aardgasvrij bouwen' voor zowel de nieuwbouw van het Rudolf Steiner College als de renovatie van de Rudolf Steiner School.

Daarbij is gekozen voor een minimum variant. Omdat de pilot alleen beschikbaar is voor basisscholen moet een uitsplitsing worden gemaakt tussen Rudolf Steiner College en de Rudolf Steiner School.

Voor de renovatie van de Cruquiusschool zijn financiële middelen gealloceerd maar is formeel nog geen krediet beschikbaar gesteld. De beschikbare middelen voor renovatie zijn niet bedoeld voor het aardgasvrij maken van deze school. Een kostenraming voor aardgasvrij bouwen geeft aan dat hiermee een investering van € 427.551 is gemoeid. Het college dient nog een standpunt in te nemen over het (mede) financieren van aardgasvrije voorzieningen bij schoolgebouwen. Of de totale investeringskosten voor rekening van de Gemeente Haarlem komen dan wel een verdeling gaat plaatsvinden is daarom nog niet duidelijk en moet onderwerp zijn van gesprek met het schoolbestuur.

Met de aardgasvrije voorzieningen bij de Haarlemse Montessorischool is een bedrag gemoeid van € 791.000 (voorlopige kostenraming door het schoolbestuur, hier wordt nog naar gekeken). Het schoolbestuur van de Haarlemse Montessorischool is voornemens bij de herinrichting van het schoolplein verticale bodemwarmtewisselaars aan te leggen, in combinatie met diverse maatregelen in het kader van duurzaamheid zoals isolatie en dubbele beglazing. Daarnaast zijn zij voornemens enkele procesinnovaties op te pakken.

Het schoolbestuur heeft aangegeven vanuit hun eigen onderhoudsmiddelen te willen investeren. Indien voor dit project een bedrag van € 350.000 beschikbaar komt kan dat hiervoor gebruikt worden. Dit moet dan onderwerp van gesprek zijn met het schoolbestuur.

Indien de stuurgroep akkoord gaat met een pilotproject van de Gemeente Haarlem wordt per toekenning een bedrag van € 350.000 toegevoegd aan de decentralisatie uitkering uit het gemeentefonds; de besteding daarvan moet in het projectvoorstel tot uiting komen.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Afwijzing door stuurgroep.

Omdat er slechts plaats is voor 10 pilots bestaat de mogelijkheid dat een of meer aanvragen worden afgewezen door de stuurgroep (de stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van BZK, OCW, VNG en de PO-raad). Dit betekent dat er dan geen aanvullende financiële middelen beschikbaar komen. Voor de Rudolf Steiner School heeft het college inmiddels financiële middelen beschikbaar gesteld. Dat geldt echter niet voor de Cruquiusschool en de Haarlemse Montessorischool. Voor de Cruquiusschool moet nog besluitvorming plaatsvinden over het beschikbaar stellen van een krediet voor de renovatie en mogelijk aanvullend voor het realiseren van aardgasvrije voorzieningen.

Schoolbestuur Spaarnesant zal daarvoor een verzoek indienen bij het college.

Voor de Haarlemse Montessorischool zijn geen plannen voor renovatie opgenomen in het Strategisch Huisvestingplan Onderwijs (SHO). Het project wat beoogd wordt door de Haarlemse Montessorischool valt wel onder de criteria van de pilot, maar vanuit de Gemeente Haarlem zijn hiervoor geen middelen beschikbaar.

2. Financiële uitwerking.

Indien een bedrag van € 350.000 voor een pilot beschikbaar komt dan wordt deze via het gemeentefonds uitbetaald in december 2018. Omdat uitvoering plaatsvindt in 2019 moet de raad besluiten dit bedrag 'over te hevelen' naar 2019.

6. Uitvoering

In overleg met de schoolbesturen worden aanvragen gereed gemaakt (o.a. besluit bestuurder, besluit college en bijlagen) en ingediend voor 1 oktober 2018. Uiterlijk 10 oktober 2018 dient het collegebesluit te worden toegezonden. Dit betekent dat uiterlijk 9 oktober behandeling dient plaats te vinden in de collegevergadering. In de periode oktober – december 2018 neemt de stuurgroep een besluit over de aanvragen en wordt de projectsubsidie in december 2018 toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering.

In het voorjaar 2019 dient aanbesteding van de renovatieplannen te worden uitgevoerd waarna uitvoering moet plaatsvinden.

7. Bijlagen

N.v.t.